
PROGRAMY PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014 – 2020

SPRIEVODCA PRE ŽIADATEĽOV¹

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

Mladá generácia obyvateľov Slovenskej republiky do 30 rokov veku predstavuje podstatnú časť obyvateľstva SR (37,4 %)². Táto skupina má špecifické potreby, ktoré je potrebné brať do úvahy v procese prípravy mladých ľudí na život a pracovnú dráhu. PROGRAMY PRE MLÁDEŽ vznikli na základe potreby štruktúrovanej a systematickej podpory takých aktivít mládeže, ktoré prispievajú k získavaniu kompetencií potrebných pre plnohodnotný spoločenský a pracovný život.

VÝCHODISKÁ

Vyhlasovateľom PROGRAMOV PRE MLÁDEŽ (ďalej len „programy“) je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej „ministerstvo“ alebo „MŠVVaŠ SR“). Zabezpečujú sa na základe príkazu ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky číslo 54/2013, ktorý nadobudol účinnosť dňa 10. októbra 2013, a to prostredníctvom príslušného odboru, ktorým je odbor mládeže. Implementačným orgánom programov je IUVENTA.

Programy vychádzajú zo Zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore práce s mládežou“).

Programy sú nástrojom ministerstva na plnenie cieľov aktuálnych a pripravovaných strategických dokumentov Vlády Slovenskej republiky pre oblasť politiky voči mládeži, ktoré zdôrazňujú potrebu väčšej investície do tých oblastí života mladých ľudí, ktoré sa ich týkajú.

V nadväznosti na politický rámec spolupráce v oblasti mládeže v Európskej únii programy podporujú ciele dokumentu „Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže“, ktorý Rada EÚ prijala dňa 27. 4. 2009³.

---

¹Tento sprievodca sa zverejňuje spolu s výzvou na predkladanie žiadostí o dotáciu v rámci programu SLUŽBY mladým ako jej neoddeliteľná príloha. Číslo výzvy SLUŽBY/D/1/2016.

²Štatistický úrad SR, 2012

³Oznámenie komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže. Obnovená otvorená metóda koordinácie s cieľom riešiť výzvy a príležitosti týkajúce sa mládeže. Európska komisia, 2009, ďalej len „Stratégia EÚ pre mládež: Investovanie a posilnenie postavenia mládeže“. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0200:FIN:SK:PDF>

ZÁKLADNÉ PRINCÍPY

Práca s mládežou je dôležitý nástroj na výchovu mladej generácie

Práca s mládežou je cieľavedomá činnosť, ktorá reaguje na potreby mladých ľudí a vedie k pozitívnemu rozvoju ich osobnosti. Je založená na princípe dobrovoľnej účasti mládeže, partnerského prístupu a vzájomného rešpektu. Jej úlohou je prispievať k zrelosti, nadchádzaniu životného smerovania a sebapoznania jednotlivca aj skupiny. Realizujú ju pracovníci odborne pripravovaní na túto činnosť.

Neformálne vzdelávanie v práci s mládežou je cenný doplnok pôsobenia školy a rodiny

Neformálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré prebieha mimo formálne vzdelávacie osnovy. Uskutočňuje sa na dobrovoľnom základe, má participatívny prístup zameraný na učiaceho sa a je úzko prepojené s jeho potrebami, cieľmi a záujmami. Neformálne vzdelávanie je cielené, štruktúrované a vedené tak, aby rozvíjalo osobnostné, sociálne a profesionálne zručnosti.

Mladí ľudia potrebujú silnejšie postavenie v spoločnosti

Aktivity a činnosti podporené v rámci programov majú uľahčovať mladým ľuďom ich začlenenie sa do spoločnosti, podporovať ich aktívne občianstvo a prispievať k ich zamestnateľnosti. Cieľom je podporovať mladých ľudí, aby boli aktívnymi občanmi, a to prostredníctvom zvýšenia ich účasti na občianskom živote a na činnostiach v komunite, zvýšenia ich participácie v systéme zastupiteľskej demokracie a podporovaním rôznych foriem vzdelávania, ktoré sa zaoberá problematikou participácie.

Tolerancia a vzájomný rešpekt je základom spolunažívania

Programy rešpektujú právo každého mladého človeka na starostlivosť zo strany štátu a na rovnaké zaobchádzanie. Sú založené na dodržiavaní a ochrane ľudských práv, vytváraní multikultúrnej spoločnosti a boji proti diskriminácii. Podporujú také aktivity a činnosti, ktoré rešpektujú kultúrnu rozmanitosť, rozvíjajú interkultúrne učenie prostredníctvom spoločných aktivít mladých ľudí z rôzneho kultúrneho, etnického alebo náboženského prostredia.

VŠEOBECNÉ CIELE PROGRAMOV

Programy sú nástrojom na zvyšovanie kompetencií (vedomosti, zručnosti a postoje) mladých ľudí v oblasti ich prípravy na ďalší život a na posilnenie ich postavenia v spoločnosti.

Všeobecné ciele programov sú:

- a) zvýšiť kompetencie mladých ľudí pri príprave na ich spoločenský a pracovný život,
- b) posilniť postavenie mladých ľudí v spoločnosti,
- c) prispievať k napĺňaniu cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,⁴
- d) prispievať k napĺňaniu stratégie EURÓPA 2020⁵ podporou mladej generácie ako základu modernej, vedomostnej a na znalostiach založenej spoločnosti,
- e) prispievať k napĺňaniu Stratégie EÚ pre mládež⁶, a to najmä v tematických oblastiach vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie, participácia a dobrovoľníctvo,
- f) prispievať k napĺňaniu Odporúčania Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých⁷, a to najmä v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- g) prispievať k napĺňaniu cieľov dokumentu „Budúcnosť mládežníckej politiky Rady Európy: AGENDA 2020“⁸, a to najmä prostredníctvom rozvoja mládežníckej politiky, práce s mládežou a výskumu v oblasti mládeže.

ŠPECIFICKÉ CIELE PROGRAMOV

Špecifické ciele programov sú:

- a) rozvíjať kvalitu v práci s mládežou prostredníctvom podpory národných a nadregionálnych občianskych združení detí a mládeže (ďalej len „mládežnícke organizácie“), ktoré pracujú na členskom princípe a systematicky a pravidelne pracujú s mládežou,
- b) napĺňať priority aktuálnej národnej stratégie pre mládež prostredníctvom projektovej činnosti,
- c) rozvíjať zastupiteľskú demokraciu a reprezentáciu mládeže na úrovni regiónov a na celoštátnej úrovni,
- d) rozvíjať činnosť servisných a klientsky orientovaných organizácií v oblasti práce s mládežou na nadregionálnej a celoštátnej úrovni,
- e) zabezpečovať tvorbu a rozvíjať mládežnícke politiky a prácu s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
- f) zabezpečiť potrebné dôkazy (dokumenty, údaje a názory), ktoré budú slúžiť ako podklady pre tvorbu modernej mládežníckej politiky a zdôvodnenie jej realizácie.

---

⁴ Aktuálnou národnou stratégiou je dokument „Stratégia SR pre mládež je na roky 2014 - 2020“

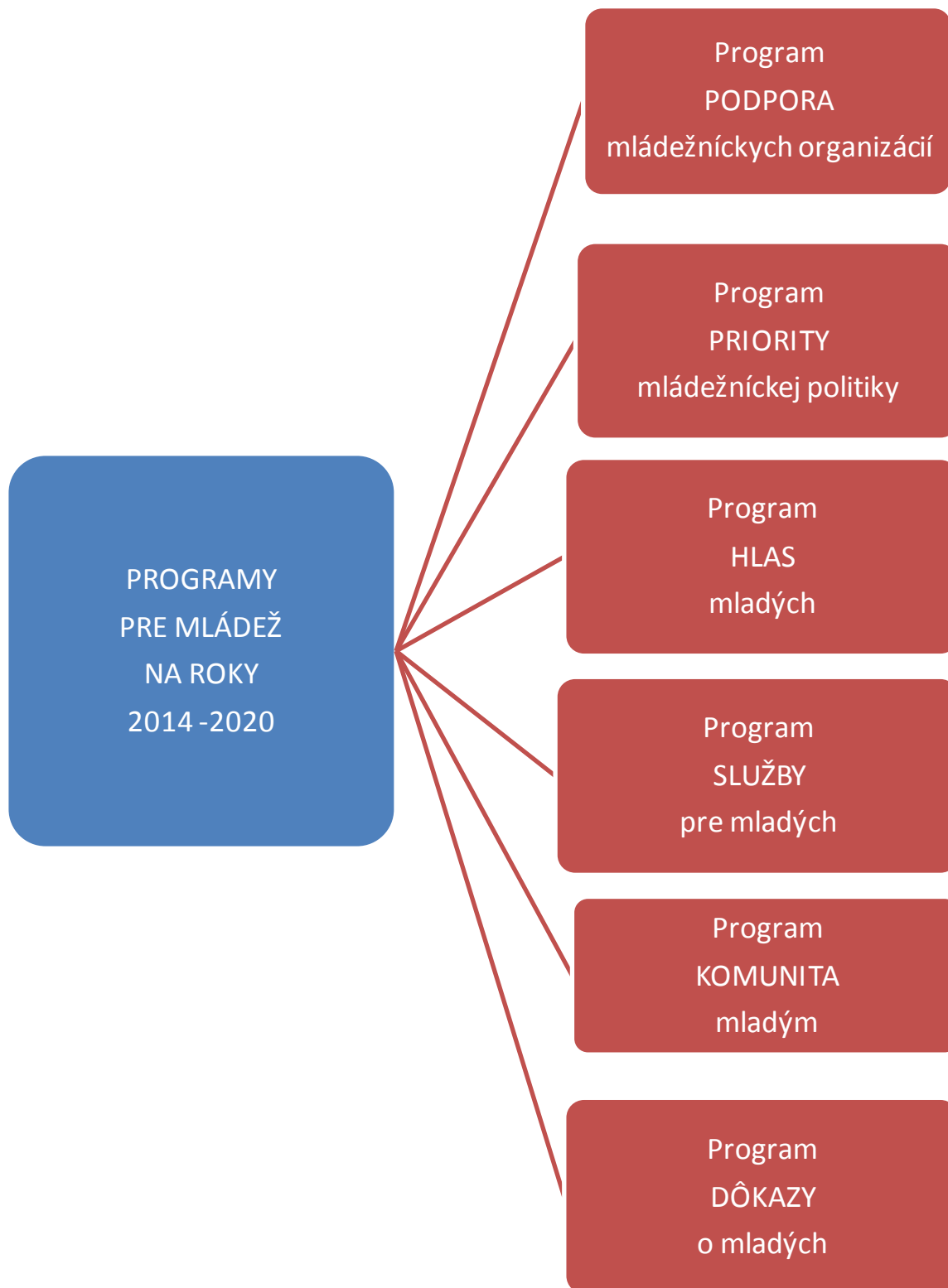
⁵ EURÓPA 2020 Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu

⁶ Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže na roky 2010 – 2018

⁷ Úradný vestník Európskej únie C 120/1 zo dňa 26.4.2013

⁸ Deklarácia 8. Konferencie ministrov Rady Európy zodpovedných za mládež, Kyjev, Ukrajina, Október 2008

ŠTRUKTÚRA PROGRAMOV

SLOVNÍK POJMOV

Mládežnícka politika je taká politika štátu, vyššieho územného celku, mesta alebo obce, ktorá sa zameriava na mládež a prijíma opatrenia, týkajúce sa rôznych oblastí života mládeže.

Participácia je aktívne zapojenie mladých ľudí a organizácií pôsobiacich v oblasti práce s mládežou do dialógu, ovplyvňovania a spolurozhodovania o veciach, ktoré sa týkajú života mladých ľudí na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Reprezentácia mládeže je zastupovanie mládeže s cieľom hájiť záujmy mladých ľudí a presadzovať opatrenia, ktoré pozitívne ovplyvnia ich život, či už prostredníctvom organizácií pracujúcich s mládežou, alebo ako aktívny jednotlivec.

Dobrovoľníctvo v práci s mládežou je slobodne zvolená činnosť mladých ľudí v prospech iných bez nároku na finančnú odmenu, ktorá pozitívnym spôsobom formuje osobnosť človeka vykonávajúceho túto službu a pomáha ľuďom alebo skupinám, na ktorých je zameraná.

Interkultúrne učenie rozvíja kompetencie, ktoré umožňujú mladým ľuďom vnímať a rozumieť rozmanitosti iných kultúr, objavovať a rešpektovať iné pohľady na svet pri hlbšom uvedomovaní si svojej vlastnej kultúrnej identity.

Servisné organizácie fungujúce na klientskom princípe sú také organizácie, ktoré nepracujú s dobrovoľníkmi a so svojimi klientmi na báze členstva v organizácii, ale ponúkajú im rôzne služby ako vzdelávanie, poradenstvo, informácie a pod.

Mládež s nedostatkom príležitostí je taká mládež, ktorá z rôznych dôvodov nemá na svoj osobnostný rozvoj rovnaké podmienky ako väčšina mládeže v spoločnosti. Nedostatok príležitostí môže byť spôsobený vzdelanostným, sociálnym, kultúrnym, zdravotným (fyzickým a psychologickým), ekonomickým alebo geografickým znevýhodnením.

- Sociálne a kultúrne prekážky: mladí ľudia čeliaci diskriminácii pre príslušnosť k pohlaviu, etniku, náboženstvu, pre sexuálnu orientáciu, postihnutie atď. mladí ľudia s obmedzenými sociálnymi zručnosťami alebo asociálnym alebo riskantným sexuálnym správaním; mladí ľudia v zložitých situáciách; (bývalí) mladí delikventi; (bývalí) narkomani a alkoholici; mladí rodičia a/alebo slobodní rodičia; siroty; mladí ľudia z rozvrátených rodín; mladí imigranti, utečenci alebo ich potomkovia; mladí ľudia patriaci k národnostnej alebo etnickej menšine; mladí ľudia s problémami začleniť sa pre jazykovú alebo kultúrnu bariéru.
- Ekonomické prekážky: mladí ľudia s nízkym životným štandardom, nízkym príjmom, závislí na sociálnej podpore štátu; dlhodobozamestnaní alebo chudobní; mladí ľudia bez domova, zadlžení alebo s finančnými problémami.
- Zdravotné prekážky: mladí ľudia s mentálnym (intelektovým, kognitívnym postihnutím, poruchami učenia), telesným, senzoričným alebo iným postihnutím; mladí ľudia s chronickými zdravotnými problémami, vážne chorí alebo vážne psychicky chorí.
- Vzdelanostné prekážky: mladí ľudia s poruchami učenia; neukončenou povinnou školskou dochádzkou; nízkou kvalifikáciou; mladí ľudia so slabými školskými výsledkami.
- Geografické prekážky: mladí ľudia z odľahlých alebo vidieckych oblastí; mladí ľudia žijúci v okrajových regiónoch; mladí ľudia z problémových mestských častí; mladí ľudia z oblastí s nedostatočnou infraštruktúrou (obmedzená verejná doprava, slabá vybavenosť, málo obývané oblasti).

Zastupiteľská demokracia je druh demokracie, kde si občania volia svojich zástupcov, ktorí potom v ich mene a záujme rozhodujú. Na Slovensku sa využíva na národnej, regionálnej i miestnej úrovni riadenia a spravovania štátu.

PROGRAM SLUŽBY MLADÝM

Program SLUŽBY mladým podporí činnosť klientsky orientovaných organizácií v nasledovných oblastiach:

- A. informačné a poradenské služby pre mládež,
- B. služby v oblasti dobrovoľníctva mládeže.

Služby sa poskytujú

1. na území samosprávneho kraja (ďalej len „regionálna úroveň“),
2. na území aspoň štyroch samosprávnych krajov (ďalej len „nadregionálna úroveň“).

CIELE PROGRAMU

Program SLUŽBY mladým je zameraný na podporu

- a) tvorby systémov poskytovania informácií a poradenstva a overovanie ich funkčnosti,
- b) tvorby informačných zdrojov o možnostiach aktivizácie mládeže, vrátane zabezpečenia ich propagácie a dostupnosti,
- c) aktívnej partnerskej spolupráce subjektov, ktoré sa zameriavajú na tvorbu a zabezpečenie opatrení pre mládež,
- d) propagácie práce s mládežou s dôrazom na prínos neformálneho vzdelávania v práci s mládežou z pohľadu získavania a rozvoja kompetencií mladých ľudí,
- e) aktivít, ktoré mládeži zabezpečia možnosť konzultovať tvorbu, vykonávanie a vyhodnocovanie opatrení v rámci mládežníckej politiky na regionálnej a národnej úrovni a/alebo možnosť zapojiť sa do štruktúrovaného dialógu pri zabezpečovaní opatrení na úrovni spolupráce v oblasti mládežníckej politiky v rámci Európskej únie.
- f) vytváranie príležitostí na dobrovoľníctvo mladých ľudí, ktoré im zabezpečia rozvoj kompetencií potrebných pre úspešné uplatnenie sa v spoločenskom a pracovnom živote,

OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA

Občianske združenia, nadácie a neziskové organizácie⁹, ktoré

- a) preukázateľne poskytujú služby v oblastiach: informácie a poradenstvo pre mládež, dobrovoľníctvo mládeže, participácia mládeže,
- b) svoju činnosť vykonávajú systematicky viac ako rok a preukážu ju formou výročnej správy, resp. iným dokumentom, popisujúcim minulé činnosť žiadateľa,
- c) nepôsobia v kultúre, telovýchove a športe a nevykonávajú činnosť iba podľa osobitného predpisu¹⁰.

Oprávnení žiadatelia môžu za účelom naplnenia cieľov programu **vytvárať partnerstvá** na regionálnej alebo nadregionálnej úrovni. Partnerstvá vznikajú zmluvne a výhradne medzi oprávnenými žiadateľmi. Partneri určia koordinátora, ktorý predloží žiadosť o dotáciu a bude príjemcom dotácie zo štátneho rozpočtu v prípade jej schválenia vyhlasovateľom výzvy.

⁹ Subjekty podľa § 15 ods. 2 písm. c) až e) zákona o podpore práce s mládežou

¹⁰ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

OPRÁVNENÉ AKTIVITY

Žiadateľ zdôvodní výber aktivity, jej súvislosť s cieľmi programu a uvedie aj metodický prístup k jej zabezpečeniu v projektovom zámere, ktorý je súčasťou žiadosti o dotáciu. Medzi oprávnené aktivity môžu patriť napríklad:

- a) pracovné stretnutia a rokovania,
- b) informačné dni,
- c) dobrovoľnícke činnosti v prospech širšej komunity,
- d) tvorba nástrojov na šírenie informácií,
- e) iné.

OPRÁVNENÉ CIEĽOVÉ SKUPINY

Cieľovou skupinou aktivít je mládež¹¹. **Špeciálna pozornosť sa venuje mládeži s nedostatkom prežitosti**¹². Cieľovými skupinami aktivít môžu byť aj mladí vedúci, mládežnícki vedúci a pracovníci s mládežou¹³, ktorí s mladými ľuďmi s nedostatkom príležitostí pracujú. Cieľovou skupinou aktivít v súvislosti s napĺňaním cieľa tohto programu podľa bodu e) môže byť aj verejnosť.

KRITÉRIÁ PRE POSUDZOVANIE ŽIADOSTÍ

Hodnotiť sa bude kvalita spracovania projektového zámeru podľa všeobecných pravidiel projektového cyklu¹⁴

- a) aktuálnosť a úplnosť popisu východiskovej situácie pre stanovenie potrieb cieľovej skupiny, cieľov a aktivít projektu¹⁵ (0 – 20 bodov),
- b) definícia cieľov projektu¹⁶ (0 – 25 bodov),
- c) úroveň popisu aktivít projektu, ich súvislosť s cieľmi projektového zámeru, ako aj s cieľmi programu, zdôvodnenie výberu aktivít a použitej metodiky (0 – 25 bodov),
- d) dopad a multiplikačný efekt projektu a jeho udržateľnosť (0 – 20 bodov),
- e) súvislosť rozpočtu s cieľmi a aktivitami projektu, úspornosť a efektivita pri plánovaní výdavkovej časti rozpočtu a spôsobilosť žiadateľa zabezpečiť spolufinancovanie z iných zdrojov (0 – 10 bodov).

Každú žiadosť budú hodnotiť dvaja hodnotitelia, ktorí nezávisle od seba vypracujú písomný posudok pre odporúčanie odbornej komisie¹⁷. Spolu so slovným zhodnotením naplnenia kritérií pre hodnotenie uvedú aj bodové hodnotenie kvality spracovania projektového zámeru (uvádza v zátvorkách za popisom kritérií). Odborná komisia posúdi žiadosti na základe posudkov hodnotiteľov a rozhodne o tom, ktorým žiadateľom odporučí poskytnúť dotáciu. O poskytnutí dotácie rozhoduje minister školstva, vedy, výskumu a športu SR.

¹¹ § 2 písm. a) a b) zákona o podpore práce s mládežou.

¹² Pozri časť tohto sprievodcu s označením SLOVNÍK POJMOV.

¹³ § 2 písm. c) až e) zákona o podpore práce s mládežou.

¹⁴ Škrabský, Tibor, 2011: Projekt je zmena, IUVENTA, ISBN 978-80-8072-070-4

<https://www.iuventa.sk/files/documents/4%20iuventa/publikacie/projekt%20je%20zmena/projekt%20je%20zmena%20web.pdf>

¹⁵ vzhľadom na očakávané dopady, výsledky a výstupy programu

¹⁶ Pri formulovaní cieľov sa odporúča využiť niektorú z metódik tvorby cieľov (napríklad SMART, podľa ktorej má byť cieľ špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, zmysluplný a časovo vymedzený) a s prihliadnutím na očakávané dopady, výsledky a výstupy programu

¹⁷ Podrobnosti o hodnotiteľoch a členoch odbornej komisie sa nachádzajú v príkaze ministra č. 54/2013.

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY A VÝSTUPY

Sú k dispozícii **funkčné a overené pilotné systémy poskytovania informácií a poradenstva** mládeži s nedostatkom príležitostí, ktoré

- obsahujú overené, správne a relevantné informácie pre mládež, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou,
- zabezpečia poskytovanie informácií vhodnými a aktuálnymi prostriedkami.

Je vytvorené **portfólio informačných zdrojov** o možnostiach aktivizácie mládeže s nedostatkom príležitostí, ktoré

- poskytuje overené, správne a relevantné informácie o možnostiach aktivizácie mládeže v podmienkach územia, na ktorom sa projekt zabezpečuje,
- je vytvorené v spolupráci s relevantnými partnermi,
- je vhodne propagované,
- je dostupné mládeži s nedostatkom príležitostí.

Jestvujú **funkčné partnerstvá subjektov**, ktoré sa zameriavajú na tvorbu a zabezpečenie opatrení pre mládež s nedostatkom príležitostí, pričom pod funkčnosťou sa rozumie najmä:

- existencia dohôd o spolupráci s jasnou definíciou predmetu spolupráce,
- pravidelné vyhodnocovanie spolupráce,
- dostupnosť výsledkov spolupráce.

Mladí ľudia s nedostatkom príležitostí **vykonávajú dobrovoľnícke činnosti**, ktoré

- preukázateľne zabezpečujú rozvoj ich kompetencií pre úspešné uplatnenie sa v spoločenskom a pracovnom živote,
- sú organizované tak, aby zabezpečili účastníkovi reflexiu na proces učenia sa,
- sú organizované tak, aby zabezpečili adekvátnu prípravu dobrovoľníka,
- sú rôznorodé a cielene vyberané s ohľadom na ich potreby,
- sú pre nich dostupné z hľadiska potreby krytia výdavkov na ubytovanie, stravu a cestovanie.

Verejnosť je informovaná o tom, že práca s mládežou

- prostredníctvom neformálneho vzdelávania zabezpečuje nadobúdanie a rozvoj kompetencií mladých ľudí,
- poskytuje príležitosti na rozvoj osobností mladých ľudí prostredníctvom ich účasti na činnostiach rôznych subjektov.

Mladí ľudia majú **príležitosť** a (ak je to potrebné) **aj podporu, aby slobodne vyjadrili svoje názory**, boli vypočutí a prispeli k rozhodovaniu o veciach, ktoré sa ich týkajú, pričom ich názorom sa venuje primeraná vážnosť v závislosti od ich veku a vyspelosti. Preto mladí ľudia s nedostatkom príležitostí

- majú správne informácie o význame občianskej angažovanosti a o možnostiach zapojiť sa do konzultácií,
- disponujú podpornými nástrojmi, ktoré umožňujú ich účasť na konzultáciách.

Výsledkom aktivít žiadateľa na regionálnej úrovni musí byť poskytovanie služieb aspoň v polovici okresov príslušného samosprávneho kraja.

OČAKÁVANÝ DOPAD PROGRAMU

Cieľová skupina/ oblasť	Očakávaný dopad (po úspešnej realizácii projektu)
Mládež	Mladí ľudia s nedostatkom príležitostí <ul style="list-style-type: none"> - majú lepší prístup k informačným a poradenským službám, - prostredníctvom svojej dobrovoľníckej činnosti získali alebo rozvinuli svoje kompetencie, - sú viac občiansky angažovaní.
Mladí vedúci, mládežnícki vedúci a pracovníci s mládežou	<ul style="list-style-type: none"> - poznajú viac možností aktivizácie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.
Subjekty aktívne v práci s mládežou	<ul style="list-style-type: none"> - subjekty, ktoré poskytujú informačné a poradenské služby pre mládež alebo služby v oblasti dobrovoľníctva zvýšili svoju profesionalitu prostredníctvom lepšej dostupnosti služieb pre mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, - vznikli nové partnerstvá, ktoré rozvíjajú spoluprácu.
Práca s mládežou	<ul style="list-style-type: none"> - verejnosť pozná prínosy práce s mládežou, nevníma ju len ako priestor na vyplnenie voľného času mladých ľudí aktivitami a ako priestor na primárnu prevenciu pred negatívnymi spoločenskými javmi, ale aj ako príležitosť na rozvoj kľúčových kompetencií mladých ľudí, a to najmä občianskych a sociálnych. - sú dostupné kvalitné a rôznorodé systémy poskytovania informačných a poradenských služieb pre mládež s nedostatkom príležitostí na regionálnej a nadregionálnej úrovni. - sú vytvorené možnosti na dobrovoľnícku činnosť mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.
Mládežnícka politika	<ul style="list-style-type: none"> - mladí ľudia s nedostatkom príležitostí sa viac zaujímajú o tvorbu, zabezpečovanie a vyhodnocovanie opatrení mládežníckej politiky na miestnej, regionálnej a/alebo národnej úrovni.

SLEDOVANÉ UKAZOVATELE¹⁸

- počet mladých ľudí, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou, ktorým boli poskytnuté informačné a poradenské služby,
- počet mladých ľudí, ktorí sa zapojili do konzultácií,
- počet vytvorených partnerstiev zameraných na spoluprácu pri poskytovaní služieb mládeži,
- počet rôznych typov nástrojov pre zabezpečenie konzultácií s mládežou,
- počet okresov, v ktorých boli zabezpečené informačné a poradenské služby a služby v oblasti dobrovoľníctva¹⁹,
- počet krajov, v ktorých boli zabezpečené informačné a poradenské služby a služby v oblasti dobrovoľníctva²⁰,
- počet aktivít pre verejnosť s cieľom propagovať prácu s mládežou,
- počet vytvorených krátkodobých a dlhodobých dobrovoľníckych príležitostí,
- počet inovatívnych opatrení zameraných na zvyšovanie kvality manažmentu dobrovoľníkov.

¹⁸ Osobitne sa sledujú počty mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.

¹⁹ Len pre žiadateľov na regionálnej úrovni.

²⁰ Len pre žiadateľov na nadregionálnej úrovni.